

דאתקרין רקיע השמים, דממנן ביה כל בוצינייא דנהרין.

תא חזי בין רקיעא דא, דאתקרי רקיע השמים, עד הרקיע הנטוי על החיות, אית תלת מאה ותשעין רקיעין אחרנין, ושבע אלפין וארבע מאה ותמשיין חולקין, סמכין אתרין דבוצינייא אחרנין, ומאלין בוצינייא נטל קודשא בריה הוא ואנח בהאי רקיעא דשמא, לאנהרא על ארעא.

פרשה ד ויאמר אלהים תוצא הארץ נפש חיה למינה. רבי בא פתח בפסוק הנה (ירמיה י טו) לא כאלה חלק יעקב כי יוצר הכל הוא. בא וראה, כשברא הקדוש ברוך הוא את העולם, צפה וראה שעתידים ישראל לעמוד ולקבל תורתו, וגזר מכסאו כל אותם הנשמות העתידות להנתן בהם.

ועשה למעלה אוצר אחד, אשר כל הנשמות הגזורות מכסאו, עומדות שם, וקרא לו גוף הנשמות. ולמה נקרא גוף הנשמות? אמר רבי בא, מפני שכל הנשמות, כשיוצאות מן העולם הנה, עושה להם הקדוש ברוך הוא דמות של גופות כמו שהיו בזה העולם, ומניחם בזה האוצר.

וזה האוצר, באיזה מקום הוא. אמר רבי יוחנן אמר רבי יצחק, במקום שגנזי גשמים שם, וגנזי חיים טובים, ונקרא ערבות. ובערבות יש גנזים הרבה, וגנזי הנשמות שם. והרי אמר רבי בא שאוצר אחד הוא, והכא תנינן גנזים. אמר רבי יוחנן, לא תקשי לך, שנים אוצרות הם: אוצר הנשמות שעתידות להנתן בכני אדם, שהרי שנינו, באותה צורה ובאותו דיוקן ממש, שעתיד להנתן בזה העולם, ונקרא גוף הנשמות,

אחרים שנקראו רקיע השמים, שממנים בו המאורות המאירים. בא וראה, בין הרקיע הנה, שנקרא רקיע השמים, עד הרקיע הנטוי על החיות, יש שלש מאות ותשעים רקיעים אחרים, ושבעת אלפים וארבע מאות וחמשים חלקים סמוכים על שני מאורות אחרים, ומהמאורות הללו נטל הקדוש ברוך הוא והניח ברקיע השמים הנה להאיר על הארץ. פרשה ד, (בראשית א) ויאמר אלהים תוצא הארץ נפש חיה למינה. רבי בא פתח בפסוק הנה (ירמיה י טו) לא כאלה חלק יעקב כי יוצר הכל הוא. בא וראה, כשברא הקדוש ברוך הוא את העולם, צפה וראה שעתידים ישראל לעמוד ולקבל תורתו, וגזר מכסאו כל אותם הנשמות העתידות להנתן בהם. ועשה למעלה אוצר אחד אשר כל הנשמות הגזורות מכסאו עומדות שם, וקרא לו גוף הנשמות. ולמה נקרא גוף הנשמות? אמר רבי בא, מפני שכל הנשמות, כשיוצאות מן העולם הנה, עושה להם הקדוש ברוך הוא דמות של גופות כמו שהיו בזה העולם, ומניחם בזה האוצר.

וזה האוצר באיזה מקום הוא? אמר רבי יוחנן אמר רבי יצחק, במקום שגנזי גשמים שם וגנזי חיים טובים, ונקרא ערבות. ובערבות יש גנזים הרבה, וגנזי הנשמות שם. והרי אמר רבי בא שאוצר אחד הוא, וכאן שנינו גנזים? אמר רבי יוחנן, לא יקשה לך, שנים אוצרות הם: אוצר הנשמות שעתידות להנתן בכני אדם, שהרי שנינו, באותה צורה ובאותו דיוקן ממש, שעתיד להנתן בזה העולם באותו דיוקן

שהוא שם, ונקרא גוף הנשמות, מפני שהוא עושה להם גוף כמו שעתידים להיות. ואוצר אחד כנגדו לאותן הנשמות שהיו בעולם הזה וקיימו התורה, ונקרא גנזי חיי העולם, והיינו דהוה אמר רבי שמעון, בגנזי חיי עלמא תהא פלגיא, דנפיק מעלמא דין. תנו רבנן, כל יומא ויומא פרוזא קרי, אתערו בני קדישא עילאה, ועבדו פולחנא דמאריכון, דאפריש לכון מן שאר עמין, ויהב בכון נשמתא קדישא, דאתגזרת מפורסי יקריה.

שנו רבותינו, כל יום ויום הפרוז קורא: התעוררו בני הקדוש העליון, ועשו את עבודת רבונכם, שהפריד אתכם משאר העמים ונתן בכם נשמה קדושה שנגזרה מכסא כבודו.

אמר רבי יודא, אם פן שאר עמים, מאיזה מקום נשמותיהם. הזדמן לו רבי אלעזר. אמר, בא וראה שכתוב (בראשית ב, ז) ויפח באפיו נשמת חיים, זו הנשמה הקדושה שנגזרה מכסא כבוד המלך העליון, מה כתוב בו? (שם) ויהי האדם לנפש חיה. אמר רבי אלעזר, זוהי הכח שנתן לבהמות ולחיות ולדגים, שנבראת מן האדמה, שכתוב (שם א) תוצא הארץ נפש חיה למינה.

אמר רבי יצחק, התורה קובלת על האדם ואומרת, הקדוש ברוך הוא ברא את האדם ונתן בו נשמה קדושה, שיהיו לו חיים לעולם הבא, והיא בחטאיה החזרה לאותה נפש חיה שנגזרה מן הארץ לבהמות ולחיות.

אמר רבי יהודה, ממשמע שכתוב ויהי אדם לנפש חיה, לא נאמר ויעשהו, אלא ויהי האדם לנפש חיה, מלמד שהוא בעצמו גרם לחזר לאותה נפש הגזורה מהאדמה.

אמר רבי יוחנן, אמר הקדוש ברוך הוא: אדם, אני בראתי אותך עליון על כל בריותי, ונפחתי בך נשמת חיים, הנותנת חיים לבעליה, הגזורה מכסאי. ואתה חזרת לאותה נפש חיה

מפני שעושה להם גוף, כמו שעתידים להיות. ואוצר אחד כנגדו, לאותן הנשמות שהיו בעולם הזה, וקיימו התורה, ונקרא גנזי חיי העולם. והיינו דהוה אמר רבי שמעון, בגנזי חיי עלמא תהא פלגיא, דנפיק מעלמא דין.

תנו רבנן, כל יומא ויומא פרוזא קרי, אתערו בני קדישא עילאה, ועבדו פולחנא דמאריכון, דאפריש לכון מן שאר עמין, ויהב בכון נשמתא קדישא, דאתגזרת מפורסי יקריה.

אמר רבי יודא, אם פן שאר עמין, נשמתהון מאן אתר. אזדמן ליה רבי אלעזר, אמר,

תא חזי, דכתיב ויפח באפיו נשמת חיים, דא היא נשמתא קדישא, דאתגזרת מפורסי יקרא דמלפא עילאה. מאי כתיב ביה. ויהי האדם לנפש חיה. אמר רבי אלעזר, זו היא הכח שניתן לבהמות ולחיות ולדגים. שנבראת מן האדמה, דכתיב תוצא הארץ נפש חיה למינה.

אמר רבי יצחק, אורייתא אתקבלת על אדם, ואמרת, קודשא בריך הוא ברא לבר נש, ויהב ביה נשמתא קדישא, למהוי ליה חייך לעלמא דאתי, והוא אתחזר בחוביה ליהוא נפשא חיייתא, דאתגזרת מן ארעא, לבעירתא ולחיייתא.

אמר רבי יהודה, ממשמע דכתיב ויהי האדם לנפש חיה, ויעשהו לא נאמר, אלא ויהי האדם לנפש חיה. מלמד שהוא בעצמו גרם, לחזור לאותה נפש הגזורה מהאדמה.

אמר רבי יוחנן, אמר הקדוש ברוך הוא, אדם, אני בראתי אותך עליון על כל בריותי, ונפחתי בך נשמת חיים, הנותנת חיים לבעליה, הגזורה מכסאי. ואתה חזרת לאותה נפש חיה

נפש חיה שבראתי מן האדמה לבהמות. חייך, מפאן ואילך, כל העוסק בתורתך, וישמור אותה, אפן לו אותה הנשמה הגזורה מכפאי, שהיא נותנת חיים לבעליה. וכל אותם שלא יעסקו בתורתך, יהיה חלקם באותה נפש חיה שפחרו למען יכלו עמה.

אמר רבי יצחק, תא חזי, מאי דכתיב, (קהלת ג כא) מי יודע רוח בני האדם, העולה היא למעלה ורוח הבהמה הירדת היא למטה לארץ, רוח בני האדם העלה היא למעלה - זו הנשמה הקדושה של הצדיקים, ורוח הבהמה - זוהי נפש חיה שנגזרה מן הארץ לבהמה, שתכלה ותרד להתפלות מן העולם.

אמר רבי חייא, אם פן אין להם נשמה לגוים אלא אותה הנפש החיה. אמר רבי יוחנן פן הוא? אמר רבי אלעזר, ולישראל מי נותנה? תמה רבי חייא. אמר רבי אלעזר, בא וראה, ששנינו, בא לטהר מסייעין אותו. איזה סיוע נותנים לו? אלא אותה הנשמה הקדושה, שתהיה לו סמך, שנותנים לו לסייע לו בעולם הזה ובעולם הבא.

אמר רבי אלעזר, עד שלש עשרה שנים השתדלותו של אדם באותה נפש חיה, ומשלש עשרה שנים ומעלה - אם רוצה להיות צדיק, נותנים לו אותה נשמה קדושה עליונה שנגזרה מכפסא פבוד המלך. אמר רבי יהודה, זהו הטעם ששנינו בשלש עשרה מדות הרחמים, במשנה של רבי אלעזר. רבי שמעון בן יוחאי הזמין את בעלי המשנה לאכל בסעודה גדולה שעשה להם, וכסה את כל הבית בכלים יקרים, והושיב את החכמים בצד זה, והוא בצד ההוא, והיה שמח הרבה.

אמר רבי אלעזר, עד תליסר שנין, אשתדלותיה דבר נש בההוא נפש חזיתא. מתליסר שנין ולעילא, אי בעי למהוי זפאה, יתבין ליה ההיא נשמתא קדישא עלאה, דאתגזרת מפורסי יקרא דמלפא. אמר רבי יהודה, היינו טעמא דתנינן, בתלת עשר מכילן דרחמי, במתניתא דרבי אלעזר.

אמר רבי יוחאי, זמין למארי מתניתא למיכל בסעודתא רבה דעבד להו, וחקא כל ביתא במאני דיקר, ואוטיב לרבנן בהאי גיסא, והוא בהאי גיסא, והוה קא ברח טובא.

אמר רבי יוחאי, זמין למארי מתניתא למיכל בסעודתא רבה דעבד להו, וחקא כל ביתא במאני דיקר, ואוטיב לרבנן בהאי גיסא, והוא בהאי גיסא, והוה קא ברח טובא.

אמר רבי יוחאי, זמין למארי מתניתא למיכל בסעודתא רבה דעבד להו, וחקא כל ביתא במאני דיקר, ואוטיב לרבנן בהאי גיסא, והוא בהאי גיסא, והוה קא ברח טובא.